

4. Czas *present continuous*

(czas teraźniejszy ciągły)

Użycie:

- Czynności wykonywane teraz, w danej chwili (np. Teraz czytam książkę.=I'm reading a book now).
- Czynności wykonywane w teraźniejszości, niekoniecznie w danej chwili, które są tymczasowe (np. I'm reading Shakespeare now.=Czytam obecnie Szekspira; nie czytam książki teraz, w tej chwili).
- Czynności, które zostaną wykonane w niedalekiej przyszłości prawie na pewno (np. <Jestem pewien, że> jutro odwiedzę moją babcię.=I'm visiting my grandma tomorrow). Patrz również: sposoby wyrażania przyszłości, pkt 7 (tabela).

Budowa:

Podobnie jak w innych czasach typu *continuous*, stosujemy tutaj czasownik **być** (w tym czasie: I am, you are, he/she/it is, we/you/they are) + do czasownika dodajemy końcówkę **-ing**. W przeczeniach występuje forma **isn't** (is not) lub **aren't** (are not); dla *I* – *I'm not*. W pytaniach stosujemy inwersję, czyli zamianę pozycji osoby i czasownika – *he is talking* → *is he talking?*

4-budowa.mp3 długość nagrania: 00:28

They are buying a bike now.=(Oni) kupują teraz rower.

They aren't buying a bike now.=(Oni) nie kupują teraz roweru.

Are they buying a bike now?=(Czy (oni) kupują teraz rower?

He is buying a bike now.=(On) teraz kupuje rower.

He isn't buying a bike now.=(On) nie kupuje teraz roweru.

Is he buying a bike now?=(Czy (on) kupuje teraz rower?

Uwaga: Do niektórych czasowników **nie dodajemy końcówki -ing** (wyjątek od tej zasady – patrz punkt: *dodatkowe informacje*, poniżej). Należą do nich: agree (zgadzać się), belong (należać), fear (bać się), hate (nienawidzić), know (wiedzieć), like (lubić), love (kochać), mean (znaczyć, mieć znaczenie), need (potrzebować), prefer (woleć, preferować), realize (zdawać sobie sprawę), suppose (przypuszczać), understand (rozumieć), remember (pamiętać), want (chcieć), wish (życzyć).

Zazwyczaj nie stosujemy więc powyższych czasowników w czasie *present continuous*.

Nie stosujemy ich również w innych czasach typu *continuous*.

materiały pochodzą z książki *Wielki przewodnik po gramatyce angielskiej*, www.enset.pl

Pamiętajmy, że dodając końcówkę *-ing* do czasowników zakończonych pojedynczą samogłoską *e*, tę samogłoskę **opuszczamy**, np. write→writing.

Gdy dodajemy końcówkę *-ing* (lub *-ed*, patrz: czas *simple past*, pkt 13) do czasowników zakończonych spółgłoską, poprzedzoną pojedynczą samogłoską, których akcent pada na ostatnią sylabę, to tę ostatnią spółgłoskę **podwajamy**.

run→running, stop→stopping, begin→beginning.

Wyjątek stanowią wyrazy zakończone na *w i x*, np. know→knowing, fix→fixing.

W brytyjskiej odmianie języka angielskiego spółgłoskę *l* podwajamy niezależnie od tego, na którą sylabę pada akcent, np. travel→travelling.

Słówka pytające <what (co), where (gdzie), when (kiedy), which (który), why (dlaczego), how (jak), how many (ile/jak wiele), how much (jak dużo)> w każdym czasie gramatycznym dodajemy zazwyczaj do *pytania*, np. Are you reading now?=Czy (ty) teraz czytasz? *What* are you reading now?=Co (ty) teraz czytasz? Is he watching TV now? What is he watching now? Is she visiting her tomorrow? When is she visiting her?

4-okoliczniki.mp3 długość nagrania: 00:47

Charakterystyczne elementy/okoliczniki czasu:

Now (teraz/obecnie), at the moment/right now (teraz), at present (obecnie), nowadays (obecnie), today (dzisiaj), tomorrow (jutro), this week/month (w tym tygodniu/miesiącu), always (zawsze) – zazwyczaj dla czynności irytującej nas, np. Why is he *always* asking me the same question?=Dlaczego on *zawsze* zadaje mi to samo pytanie? W podobnym znaczeniu możemy zastosować również *constantly* (stale), continually (nieustannie, ciągle) i *forever* (zawsze, ciągle).

Przykładowe zdania:

- I'm reading a book now.=(Ja) czytam teraz książkę.
My mum is cooking.=Moja mama (teraz) gotuje.
My dad is repairing his car.=Mój tata naprawia (teraz) swój samochód.
- Tom isn't sending e-mails now. He's watching TV.=Tom nie wysyła teraz maili. On ogląda telewizję.
- What are you doing now?=Co (ty) teraz robisz?
- I'm listening to the radio.=Słucham radia.
- Why aren't you doing your homework now?=Dlaczego nie odrabiasz teraz swojego zadania domowego?
- Because I'm playing football!=Ponieważ gram w piłkę! www.maturazangielskiego.net

Dodatkowe informacje:

1. W czasie *present continuous* nie stosujemy czasowników dotyczących zmysłów – see, hear, think. Jednak możemy powiedzieć *I'm thinking now* (w znaczeniu teraz myślę; nie przeszkadzaj mi) albo *I'm seeing him tomorrow* (w znaczeniu – jutro się z nim zobaczę, spotkam się z nim).

I think oznacza *sądzę, myślę, że*. *I can see* oznacza widzę coś, a *I see* – rozumiem (jest to potwierdzenie zrozumienia czyjejs wypowiedzi).

I think that new cars are expensive. (Sądzę, że nowe samochody są drogie).

I see what you mean. (Rozumiem, co masz na myśli).

I see może również oznaczać *dowiedzieć się*, np. *I see from the newspapers that there is a new Prime Minister in Poland.*

2. W czasie *present continuous* zazwyczaj nie stosujemy czasownika *be* (być). Wyjątkowo możemy dodać końcówkę *-ing*, gdy chcemy podkreślić odmiennność jakiegoś stanu od normy.

He's a good child, but now he is **being** naughty!

(On <zazwyczaj> jest dobrym dzieckiem, ale **teraz jest** niegrzeczny! Zastosowaliśmy tutaj czas *present continuous*, żeby podkreślić, że teraz, w tej danej chwili, jest niegrzeczny).

3. Możemy dodać końcówkę *-ing* do czasowników, do których zwykle się jej nie dodaje (patrz punkt: *Uwaga*, powyżej). Wtedy opisują one nie daną sytuację, ale ciągłą czynność, np. *I am only agreeing to this because...* (Tylko się na to godzę <teraz>, ponieważ...).

Ponadto niektóre z podanych czasowników występują w takiej formie na początku zdania, np. *Knowing how little she liked shopping...* (Wiedząc, jak bardzo nie lubiła robić zakupów...), albo *Fearing that they would kill his dog...* (Obawiając się, że zabiją jego psa...).

4. Czasu *present continuous* możemy użyć w celu wyrażenia nakazu lub zakazu (podobnie jak konstrukcję *be going to*).

She's taking that medicine whether she likes it or not!

(Weźmie to lekarstwo, czy jej się to podoba, czy nie!).

You're not playing football in my garden! (Nie będziesz grał w piłkę w moim ogrodzie!).

I'm sorry, you're not taking my car (Przykro mi, ale nie weźmiesz mojego samochodu).

5. Czasowniki dotyczące uczuć i odczuć (feel, hurt, ache) mogą być używane, bez zmiany znaczenia, zarówno w czasie *present simple*, jak i *present continuous*.

How do you feel? = How are you feeling? (Jak się czujesz?).

My stomach aches. = My stomach is aching. (Boli mnie brzuch).

6. Czasu *present continuous* używamy, jeśli opisujemy czynność, która sukcesywnie się zmienia.

The universe is expanding. (Wszechświat się powiększa).

It's getting cold. (Robi się <coraz> zimniej).

7. *Presently* w amerykańskiej odmianie języka angielskiego oznacza *teraz (now)*, więc może wystąpić w czasie *present continuous*. W brytyjskiej odmianie języka angielskiego oznacza *później, za chwilę*.
 8. Pamiętajmy o stosowaniu form ściągniętych. Mówmy i piszmy *I'm, you're, he's, she's, we're, isn't/aren't* itd., chyba że chcemy podkreślić czasownik *być*, np. *I'm not reading now but she is* lub jeśli używamy języka formalnego.
- ➔ **Patrz również: forma gerundialna (czasownik z końcówką -ing), pkt 56, 57, 58.**